

SKANDINAVIENS STJERNE

ORGAN FOR JESU KRISTI KIRKE AF
SIDSTE DAGES HELLIGE

HIMLENE FORKYNDER GUDS HERLIGHED

NUMMER 16

15. AUGUST 1920

69. AARGANG

FORSINKEDE EMIGRANTER I 1856.

(Fortsat.)

Om Eftermiddagen den 29. August stodte Willies Kompagni pludselig paa en Bande Rødhuder, hvilket gav Emigranterne en ordentlig Forskrækkelse i Livet, da Indianerne var paa Krigsstien den Sommer og dræbte baade Mænd, Kvinder og Born langs deres Vej. Lykkeligvis viste de sig at være venligt sindede, og det var en ligefrem Begivenhed for Folkene fra de gamle Lande at se rigtig levende Rodhuder. Efter at have købt noget Boffelkod og en hel Del Nipsgenstande af dem fortsatte Kompagniet sin Rejse.

De havde ikke naaet langt, før de kom til det Sted, hvor Babbitts Rejseselskab blev nedhuggede af Indianerne nogle Dage før. En Fru Wilson blev taget til Fange af Indianerne, efter at de havde knust Hovedet paa hendes Born og myrdet Resten af Kompagniet. Oberst Babbitt var ikke hos sit Selskab, da denne Ulykke skete, men blev dræbt af Cheyenne Indianerne snart efter. Saa snart Willies Kompagni havde samlet de mishandlede døde og begravet dem, rejste de hur-

tigt videre med Folelser, som bedre kan forestilles end beskrives.

Lige for Daggy den 4. September jog Rødhuderne alt Kaptejn Willies Slagtekvæg bort, hvilket senere viste sig at være intet mindre end skæbnesvangert, da Levnedsmidlerne allerede var svundet slemt. Nogle Dage efter modte de Henry Banichter, som gav en haarrejsende Beskrivelse af Nedhugningen af det Selskab, hvormed han rejste paa Vej fra Salt Lake til Europa. Mr. Banichter var den eneste af dem alle, som var undsluppet.

Da Willies Kompagni naaede omtrent tre Hundrede Mile Vest for Florence, undgik de med Nod og næppe at blive nedtrampet af en Hjord opskræmte Bofler, der kom rasende ind paa dem bagfra som Lyn og Torden. Vejene var nu noget ujævne, saa de maatte bruge en Mængde raat Skind til de skrobelige Trækvogne, for at de ikke skulde falde fra hinanden. Nogle af Akslerne knækkede, for man var kommet Halvvejen, og forarsagede meget Besvær og stor Forsinkelse.

Den 12. naaede Kompagniet North Bluff 613 Mile Vest for Jowa City, men nu var Kompagniets Proviant svundet saa stærkt, at Kaptejn Willie var tvunget til at sætte Rationerne ned til $1\frac{1}{2}$ Pund til Mænd, 1 Pund og 30 Kvint til Kvinder, 90 Kvint til Born og 50 til Spædborn. Lige for Morkningen ankom Ældsterne Franklin D. Richards, Georg D. Grant, William H. Kimball, Joseph A. Young, Cyrus H. Wheelock, Chauncey G. Weeb, James Ferguson, John D. T. Mc. Allister, William C. Dunbar, Natan H. Felt, John Van Cott og Dan Jones til Lejren; alle hjemvendende Missionærer fra Europa. De havde forladt Floden efter at have hjulpet Aarets sidste Emigrantkompagni af Sted.

Missionærerne blev meget nedslaaet ved at se den Tilstand, Willies Kompagni var i, og de lovede at fremskynde deres Rejse til Dalen, saa meget de kunde, og underrette Autoriteterne der om Forholdene og saa vende tilbage med det første Selskab, som forlod Salt Lake. Næste Morgen

forlod Richards og hans Selskab de Hellige efter at have talt mange opmuntrende Ord og sunget adskillige Salmer for dem for at styrke deres Mod.

Den 15. modte de en Del Arapahoe Indianere, som gav en detailleret Beskrivelse af et Angreb, Sioux Indianerne havde gjort paa et stort Tog af Emigranter, der rejste et Stykke foran dem, og dræbt ikke saa faa af disse. Det vakte Trækvognskompagniets Undren, at Indianerne havde været saa venlige mod dem, medens de myrdede andre Emigranter til alle Sider. De kunde ikke andet end forstaa, at Herren havde mildnet de rode Mænds Hjerter over for dem.

Natten til den 17. mærkede man Aarets første Frost. Næste Dag blev Ellen Cantwell bidt af en stor Klapperslange, men Biddet var til alt Held ikke dødeligt. Samme Aften mistedes en Søster Stewart, som blev fundet lige i rette Tid til at forhindre, at hun blev fortæret af en Bande hungrige Ulve.

Kompagniet naaede Fort Laramie den 30. og fandt der en Mængde Boffellæders Klæder og saa mange Levnedsmidler, som det havde været muligt at skaffe; — alt det var blevet købt til dem af Præs. Richards og hans Rejseselskab. Næste Dag modte de Apostel Parley P. Pratt i Spidsen for et Kompagni Missionærer paa Vej mod Øst. De slog Lejr sammen den Aften, og Ældste Pratt holdt en gribende og kraftfuld Tale om Indsamlingen. Næste Morgen bød de ham Farvel for sidste Gang; — han blev dræbt kort Tid efter.

Den 17. Oktober satte Kaptejn Willie Rationerne i sit Kompagni ned til 1 Pund for Mænd, 90 Kvint for Kvinder, 60 for Born og 30 for Spædborn. Den 14. blev Rationerne sat yderligere ned, og den 19. blev det sidste Kvint Mel delt ud til de hungrige Pilgrimme. Samme Aften faldt Aarets første Sne, og næste Morgen laa Sneen atten Tommer høj.

Den 9. September blev Hunts og Hodgetts Kompagnier færgede over Loup Fork, og seks Dage senere gik de over Wood River. Den 2. Oktober vadede de over Platte Floden. Om Eftermiddagen den 7. blev en Del af deres Okser grebne

af Panik og løb bort efter at have trampet en Søster Stewart ihjel. Kompagniet naaede Fort Laramie og kom den 19. til det øvre Vadested over Platte Floden. Hodgetts Kompagni spændte to Spand Okser for hver Vogn og gik over Floden samme Dags Eftermiddag.

Næste Morgen laa Sneen saa højt, at det ikke var muligt at rejse.

Med Martins Kompagni var det gaaet lige som med Willies med Undtagelse af, at de ikke havde mistet deres Slagtekvæg. I Løbet af Eftermiddagen den 19. naaede de det sidste Vadested over Nord Platte og gjorde en kort Hvil, da de havde trukket deres Vogne gennem tungt Sand hele Dagen. Floden var bred, Strømmen stærk, Vandet dybt og Bunden dækket af Sten. Vejret var haardt, og der blæste en gennemtrængende Vind fra Nord. Efter at have holdt Maaltid gik de over, og næppe havde de naaet den anden Side, før den samme Storm, som havde ramt Willies Kompagni ved Sweet Water, brød ind over dem i al sin Vælde.

Følgerne blev forfærdelige.

II.

Efter at have rejst tretten Hundrede Mil paa lidt mindre end ni og tredive Dage, naaede Franklin D. Richards og hans Rejseselskab Salt Lake City den 4. Oktober — de havde da været hjemme fra i tre Aar. Næsten før de endnu havde haft Tid til at vaske Støvet af deres solbrændte Ansigter, underrettede de Brigham Young om den mislige Tilstand, hvori de havde fundet Willies Kompagni, da de passerede det paa Sletterne.

Saa snart denne Nyhed sivede ud, spredtes den som en Løbeild, og da Mandagskonferencen blev aabnet, sagde Præsident Young:

»Der er ude paa Sletterne nogle af vore Folk, som har begivet sig paa Rejse til Zion med Trækvogne, og de trænger til Hjælp. Vi ønsker, at tyve Køretojer i Morgen tidlig skal

drage ud for at hjælpe dem. Det vil blive nødvendigt at sende to erfarne Mænd med hver Vogn. Jeg vil selv stille tre Koretojer ladet med Proviant og sende gode Mænd med dem, og Broder Heber C. Kimball vil gøre det samme. Hvis der er nogen af de tilstedeværende Brodre, som har, hvad der skal bruges til en saadan Rejse, vil vi bede dem lade os det vide straks, saa vi ved, hvad vi har at regne med.«

Præsident Young udsatte derefter Konferencen til Klokken 10 næste Morgen for at give alle Lejlighed til at yde deres Hjælp med at faa alt rede.

En Tilkendegivelse af broderlig Kærlighed som den, der blev vist af de Sidste Dages Hellige ved denne Lejlighed, havde vist aldrig noget religiøst Samfund opvist Mage til. Det syntes, som om hver Mand, hver Kvinde og hvert Barn i Salt Lake City fuldt ud forstod Situationens Alvor. Medens Mændene ilede i alle Retninger for at samle Fodemidler, udstoppede Kvinderne Tæpper, gjorde Undertøj i Stand, strikkede Vanter, stoppede Stromper, bodede Bukser, ja tog endog Klæderne fra deres egen Krop for at sende dem til de frysende Pilgrimme der langt ude paa Sletterne.

Aftenen for de tog af Sted, blev de syv og tyve unge Mænd, der udgjorde Undsætningskompagniet, kaldt sammen af Kirkens Autoriteter for at faa deres endelige Instrukser, og efter det blev de alle velsignede med saa store Velsignelser, at deres Legeme ligefrem skælvede.

Klokken 9 næste Morgen saa man seksten forste Klasses Muldyrforspand stræbe frem mod Emigration Canyon paa Vej mod Øst. De var under Ledelse af saadanne Mænd som George D. Grant, William H. Kimball, Joseph A. Young, Cyrus H. Wheelock, James Ferguson og Chauncey G. Webb.

Den forste Nat slog de Lejr ved Foden af Big Mountain, og George D. Grant blev enstemmig valgt til Kaptajn for Kompagniet. Ved Daggry næste Morgen fortsatte de deres Rejse og korte hver Dag saa langt, som det var dem muligt, ja de standsede end ikke om Middagen for at spise. Storm og daar-

OP AD SOUTH PAS, PAA VEJ FOR AT UNDSÆTTE EMIGRANTERNE.

ligt Vejr meldte sig snart og gjorde Vejene omtrent ufremkommelige. De naaede Fort Bridger den 12., men endnu var ikke et Ord fra Emigranterne naaet hertil. Tre Dage senere naaede de Green River, men stadig ikke noget Livstegn fra de eftersøgte.

Nu begyndte de unge Mænd at blive urolige, thi de havde ventet at møde Emigranterne i Nærheden af Fort Bridger, og nu var de naaet 58 Mil forbi det. Da man sidst havde hørt fra Pilgrimmene, var Martins Kompagni mere end Hundrede Mil bag efter Willies Kompagni og Vogntoget endnu længere tilbage.

Efter at de unge havde talt frem og tilbage om Tingene, sendte de Joseph A. Young og Cyrus H. Wheelock forud for at meddele Emigranterne, at Hjælpen var nær og opmuntre dem til at arbejde sig frem mod Dalen saa hurtigt som muligt, koste hvad det koste vilde. Der var mere end 1500 Emigranter, som skulde hjælpes, og seksten Vognladninger Proviant fordelt mellem saa mange vilde ikke række langt.

Ekspresmændene var næppe ude af Syne, for ogsaa deres

Kammerater igen satte sig i Bevægelse. De stræbte efter at komme over Passet mellem Wind River og Green River Bjergene, for de forfærdelige Vinterstorme satte ind, thi de var ganske klar over, hvad det vilde sige for de Hundreder af udmattede Emigranter, hvis de blev overfaldet af de første, haarde Storme Hundreder af Mile ude i Ørkenen uden Fode og uden Klæder.

(Fortsættes).

LYKKE.

Lykken er det største Paradoks i hele Naturen. Den kan gro i hvilken som helst Jordbund, leve under hvilke som helst Omstændigheder. Den bryder sig intet som helst om Omgivelserne. Den kommer inde fra; den aabenbarer Dybden af det indre Liv, ligesom Lys og Varme fortæller om den Sol, hvorfra de udgaar. Lykken bestaar ikke i at have, men i at være, ikke i at besidde, men i at nyde. Den er den varme Glod af et Hjerte, der er i Fred med sig selv. En Martyr kan føle en Lykke, som Kongen paa sin Trone maatte misunde ham. Mennesket skaber sin egen Lykke; det er Duften af et Liv, levet i Harmoni med høje Idealer. Thi hvad en Mand *har*, kan afhænge af andre, hvad han *er*, beror paa ham selv.

William George Jordan.

DAABSMAADEN I NORDEN I DET SEKSTENDE AARHUNDREDE.

(A. Jacobsen).

I »Skandinaviens Stjerne« for 1913, Side 326, findes en interessant Artikel, der gør rede for, at Daaben ved Kristendommens Indførelse paa Island blev udført ved Neddypning. Vi kan imidlertid følge Daabsmaaden med fuldstændig Begravelse eller Nedsænkning i Vandet endnu meget længere op i Tiden. Professor Troels Lund fortæller i sit store Værk

»Dagligt Liv i Norden« følgende, af hvilket vi foruden Daabens Maade kan lære en hel Del, naar vi læser det med Forstaaelse:

»Naar Toget naaede Kirken, var det i det 16de Aarhundredes første Aartier Skik, at Præsten standsede Gudmoderen og Barnet i Kirkedøren og ikke tilstedte dem eller Fadderne Adgang forend efter en længere Forberedelse. Denne bestod først og fremmest i, at Præsten blæste paa Barnets Ansigt og uddrev Djævelen af det. Derpaa korsede han det, gav det Salt i Munden, velsignede det og salvede dets Øren og Næse med Spytt, dets Bryst og Skulderblade med Olie. Først saaledes forberedt fik den lille Lov at komme ind.

Enkelte af de nordiske Reformatorer var tilbøjelige til at bevare disse Skikke. I Hans Tausens Døbebog f. Eks., prentet i Viborg Aar 1528, hedder det, at Præsten først »skal blæse Barnet tre Sinder under Øjnene og sige: »Fa'r her ud, du urene Aand! og giv den hellige Aand Rum her udi sit Kreatur!« Derpaa skal han korse det sigende: »Annam det hellige Korsens Tegn, baade paa dit Anleed og Bryst!« og give det Salt i Munden, sigende: »Annam det Salt, som dig kan gøre vittig og forstandig, dig selv til ævig Liv og Salighed!«

Naar Barnet saaledes forelobig er sikret, skal Præsten skride til den egentlige Uddrivelse af Djævelen, idet han tre Gange maner denne bort: »Bekend nu den Dom, som dig er overgaaen, du ledige Djævel! o. s. v. Saa hor nu, du ledige Djævel! hvilken jeg haver manet og endnu maner, o. s. v. Endelig maner jeg dig endnu, du urene Aand!« o. s. v. Sluttelig skal Præsten lægge Haand paa Barnets Hoved, med Fadderne bede Fadervor og »derpaa tage Spytt med sin Tunge og røre Barnets højre Øre, sigende: »Ephata!« det er saa meget sagt: Lad dig op! og derefter ligeledes røre Barnets venstre Øre og Næse med de Ord: Du Djævel! fly herfra, thi Guds Dom er hernede over dig.« Først efter alt dette skal Præsten lede Barnet ind i Kirken, sigende: »Gud bevare baade din Indgang og Udgang nu og til ævig Tid!«

I Virkeligheden bevarede altsaa Hans Tausen alle de katolske Daabsskikke, paa den sidste Salving med Olie nær. I Katolicismens Dage havde Præsten, efter at have uddrevet Djævelen og vædet Barnets Næse og Øren med Spyt, taget Oliekanden eller Oliehornet frem og salvet den lille paa Bryst og Skulderblade. Dette betød, at Barnet ligesom Oldtidens Stridsmænd indgnedes med Olie for at kunne tage et glat og sejt Livtag med den fordrevne Djævel, om han skulde vende tilbage. Dette Sindbilledsprog forekom dog vistnok Hans Tausen for udfordrende, og den fattige Kirke havde i hvert Fald ikke længer Raad til slig unødvendig Udgift til Olie.

Som bekendt er der i den danske Kirke nu ikke mere tilbage af hint Forspil uden for Kirken end Ordene: »Herren bevare baade din Indgang og Udgang!« der endnu minder om den Tid, da hertil svarede en virkelig Indleden. I Danmark begyndte Reformatorerne, saa vidt man kan se, med straks at afskaffe Primsignelsen og indskrænke Daaben til selve Handlingen samt Fremsigelsen af Daabsordene. Hans Tausen genoptog, som ovenfor anført, den gamle Skik med Primsignelsen; men Kirkeordinancen afskaffede atter en Del deraf, idet den opgav Blæsningen paa Barnet, Saltet og Salvningen, men bibeholdt Djævelesværgelsen, der nu dog skulde udføres inde i Kirken. Norge fulgte dansk Skik. Men i mange Egne vedblev man vistnok i længere Tid at dobe paa katolsk Vis. — — — — —

Længst af alt holdt sig i alle tre Riger den gamle Skik at lade forste Del af Daabshandlingen foregaa uden for Kirkedøren eller dog blot lige indenfor, anden Del derimod ved Dobefonten. Skont sligt var forbudt i Danmark og Forbudet oftere gentaget, brugte dog f. Eks. Præsten i Svinninge paa Fyn endnu Aar 1590 at »læse over Bornene« lige indenfor Kirkedøren. — — — — —

Naar Ordene: »Fa'r her ud, du urene Aand!« o. s. v. var læst over Barnet, og Djævelen saaledes uddreven af dette, skred man til den egentlige Daab. Denne foretoges ganske

som i vore Dage, kun med den ene Afvigelse, at den lille af-
fortes Kristentojet *og helt blottet tre Gange dyppedes ned i*
eller overostes med Vand, medens Daabsordene udtaltes.

*Der er ingen Tvivl om, at dette var den ældgamle Skik, som
var bleven fulgt ogsaa i den katolske Tid. Af gamle Fremstil-
lingers samstemmende Vidnesbyrd fremgaar det ogsaa, at
saaledes forestillede man sig uvilkaarlig, at en Daab til en-
hver Tid maatte være foregaaet.*

(Troels Lund fortæller nu, hvorledes de smaa Born blev
bragt til den kolde Kirke og døbt, hvilket ofte om Vinteren
kunde være livsfarligt for dem, og fortsætter:)

Enkelte Gange oplod sig vel endog en Røst for, at man
skulde nøjes med at blotte Barnets Hoved og Skuldre, men
saadanne forstummede meget hurtigt eller overdøvedes af
Fordringen om den fuldstændige Blottelse.

Sagen var, at her laa et gammelt Stridspunkt til Grund.
Da Bugenhagen ved Reformationens Indforelse kom til Dan-
mark, traf han i Kobenhavn til sin Forbavselse samme Skik,
som han troede enestaaende for Hamborg, at Bornene ved
Daaben kun fik Hovedet besprængt med Vand. Dette maa
have været en Indrømmelse, som den katolske Gejstlighed i
sin Tid havde gjort Befolkningen, og som lidt efter lidt havde
uddannet sig til fast Skik. Bugenhagen forhandlede skriftligt
med Luther herom, og begge enedes om, at man i denne Sag
burde gaa bestemt, men dog varsomt til Værks. Man burde
naturligvis indromme, at de, der tidligere var døbte paa
denne Vis, var virkelig døbte. Men samtidig skulde man al-
vorlig belære Menigheden om, at denne Form for Daab var
en Uskik, *der ikke forekom andet Steds og var i Strid med
selve Daabens Væsen. . . .* Skriften lærer os jo ogsaa, at da
Kristus blev døbt, steg han ned i Jordans Flod.

Bugenhagen virkede med Iver i denne Sag, han skrev
herom til Landets samtlige Biskopper, og inden lang Tid lyk-
kedes det ham at bekæmpe Uskikken. . . .«

Saa vidt Troels Lund. Daaben udfortes saaledes ikke alene ved Nedsækning ved Kristendommens Indforelse, men i hele den katolske Tid og længe efter Reformationen. Vi kan bestemt paavise den til Aaret 1577. I det Aar blev nemlig den lille Prins Christian, der senere blev den store Kong Christian den Fjerde, døbt, og vi har en meget indgaaende Beretning om hans Daab, som var anlagt paa at skulde være en Monsterdaab. Han blev døbt ved tre Gange at blive nedsænket i Vandet, og vi kan slutte, at denne Daabsmaade endnu anvendtes i adskillige Aar efter den Tid, og trygt fastslaa, at den brugtes her i Norden til omkring Aaret 1600 — altsaa for kun tre Hundrede Aar siden.

Rundt om i næsten alle Landsbykirkerne i Danmark staar endnu de store Stendobefonter fra disse Dage; undertiden bruges de endnu, undertiden er de sat til Side, jeg har f. Eks. i en Kirke set den gamle Dobefont flyttet ud i Vaabenhuset og anvendt til at lægge Hatte o. s. v. i. Det var nogle tunge, svære Kolosser, som Illustrationen viser, og i dem kunde de spæde Born nedsænkes fuldstændig. Da senere Forandringen kom, og man gik over til at nøjes med at overøse eller bestænke Bornene, havde man ikke Brug for saa meget Vand. Saa fyldte man Fonten med Sand og lod lave et fladt Messingfad, saa stort, at det med sin yderste Rand kunde dække den gamle Aabning i Stenfonten — i de fattige Menigheder maatte man dog nok ifølge Beretninger fra den Tid undertiden nøjes med at anvende de den Gang moderne Tinsengepotter. (Metalfadet ses ogsaa paa Billedet).

»Men,« skriver Troels Lund, »selv om med Metal-Døbefadene Neddykning ophorte, vedblev dog endnu fuldstændig Afklædning og Overøsning.«

Vi ved jo, at denne Overøsning senere er forandret til Bestækning. Hvordan kan det nu være, maa vi jo uvilkaarligt spørge vore kristne Venner, at det i 1600 Aar var nødvendigt at nedsænke den døbte fuldstændig i Vandet, mens man de sidste 3 Hundrede Aar kun har behovet at stænke nogle faa Draaber Vand paa Barnet.

DØBEFONDEN I ODDER KIRKE I JYLLAND.

Luther og Bugenhagen vilde jo ikke vide af en saadan Daab; Luther, som I betragter som den store Reformator og For-nyer, sagde jo udtrykkelig, at en saadan »Daab« var i Strid med selve Daabens Væsen. Hvorfor tro paa, hvad Luther har talt og lært i andre Henseender, men ikke i denne?

Det er en historisk Kendsgerning, at de første Kristne døbte med »Begravelsens« Daab, og vi ser, som lige vist, at denne Maade at døbe paa brugtes i halvandet Tusinde Aar efter den Tid. Hvem har da haft Myndighed til at gøre Forandring heri. Har Herren talet fra Himlen og sagt, at Neddykning ikke mere var nødvendig, fremtidig vilde Bestækelse være nok.

Herren vilde absolut være den eneste, som vilde have Lov til at gøre nogen Forandring i den Ordinance, som han selv har indstiftet, og som han siger er saa nødvendig, at uden at

gennemgaa den vil ingen kunne indkomme i Himmerigs Rige, Har han ikke gjort nogen Forandring, staar den endnu ved Kraft i sin oprindelige Skikkelse.

Læg Mærke til alle de af Troels Lund nævnte Ceremonier (og der er endnu mange flere). Hvorfor har de været nødvendige, men er det ikke mere; hvem har haft Myndighed til at indstifte dem; thi fra Bibelen kender vi dem ikke, og hvem har da senere faaet Myndighed til at afskaffe dem. Naar vi læser Troels Lunds Beretning om Daaben og ser, hvilken Karikatur denne Daab er af, hvad en Daab skal være, ser vi Ordet »Frafald« skrevet med Ildskrift tværs over hele Ceremonien og hele Tidsalderens Kristendom.

Dette er Historiens Indlæg, lad os nu i forbigaaende se, hvad en anden Videnskab, Sprogforskningen, siger om Daabens Maade.

Hvad betyder selve Ordet »Daab«?

Gudbrand Vigfusson, A. M., Oxford, siger i Eleasbys »Islandsk-engelske Ordbog«, at det forste Ord for Daab i det gammelnorske eller islandske Sprog var »*deypan*« og i det gotiske Sprog »*daupian*«, der betyder Neddykning og svarer til det engelske »*to dip*«. Fra disse to Ord stammer det tyske »*taufen*« og det danske »Daab«. (»Skand. Stjerne« 1913, S. 326).

Den Ceremoni, som foregaar i de lutherske Kirker, kan altsaa slet ikke betegnes med Ordet Daab, da en Daab ifølge Ordets Betyning kun finder Sted, naar noget bliver neddyppet i Vandet. Kun ved Neddykning kan der være Mening i den Sammenligning, som Jesus brugte, da han sammenlignede Daaben med en Fødsel, og Paulus, da han sammenlignede den med en Begravelse. Hvis vi vender os til den græske Grundtekst, vil Resultatet blive akkurat det samme; det Ord, som anvendes der til at betegne Ceremonien, betyder at neddyppe.

»Hver den, som viger ud og ikke bliver i Kristi Lære, har ikke Gud.« (Joh. 2. Brev, 9. V.).

HINSIDES ARSARETH.

Der var som en dunkel Taage i Horisonten, og til at begynde med, turde jeg slet ikke tro, at det virkelig var sandt, at jeg nærmede mig fast Land, men da Taagebanken stadig ikke forandrede sig i Form, blev mit Haab stærkere. Det var Land, og jeg maatte prøve paa at naa det.

Jeg undersøgte Baaden nøje. Den var temmelig stor, stærk og fuldt udstyret med Aarer, Mast og Sejl. Jeg roede temmelig godt og vilde ogsaa kunne manøvrere Sejlene ved gunstig Vind. Jeg havde Økser og andet Værktøj.

Med høj Bragen slog Isen en Revne lige ind til mit Telt, og det fik mig til at fremskynde mit Arbejde. Jeg huggede en Rende i Isen fra Baaden ud til Isens Kant, og ved Hjælp af en Løftestang begyndte jeg Tomme for Tomme at skubbe Baaden ud mod Vandet. Det tog Tid, men tilsidst laa da Baaden ved Randen parat til at skubbes i Vandet. Jeg spildte ikke Tiden, men bragte i Hast alt det om Bord, som jeg mente at faa Brug for. Jeg havde Proviant nok til en Maaned, men Manglen paa fersk Vand fik mig til at blive endnu fire og tyve Timer og smelte Is ved Hjælp af en Lampe. Saa var alt rede, og jeg fik Baaden skubbet i Vandet og sprang om Bord.

Der blæste en gunstig Vind, og jeg hejste trostigt Sejlet og styrede saa tæt op til Vinden, som jeg turde. I mange Timer gik alt godt saaledes, men saa tog Vinden til, og jeg maatte tage Sejlene ind. Vinden rejste sig til Storm og drejede sig, saa den blæste direkte bort fra Landet, jeg søgte at naa, saa jeg maatte tage kraftigt fat med Aarerne for at hindre Baaden i at drive alt for langt og undgaa at blive overskyllet af Bølgerne. Soen gik højt, og Stormen vedvarede. Søvn var der ikke at tænke paa.

Jeg forstaar nu, at jeg burde have opgivet alt Haab, men det gjorde jeg ikke. Ganske vist; jeg blev træt og udmattet, men jeg mistede ikke Haabet. Jeg erkender nu, at en højere Magt havde taget mig i sin Haand og formede Begivenhederne.

Vinden lagde sig omsider, og nu bragte min Roning mig fremad. Jeg roede og roede. ustandseligt Time efter Time. Træt og udmattet var jeg, men Landet syntes at komme en Ubetydelighed nærmere, og det gav mig Mod. Snart hejste jeg Sejlene igen, og saa gik det bedre. Jeg kunde nu se Omridset af runde Hoje, de blev skarpere og skarpere, og nu kunde jeg se Sneen glitre paa de højeste.

Tilsidst sejlede jeg ind i Læ under høje, stejle Klipper. Jeg søgte efter en Plads at lande paa, men modte overalt kun bratte Klipper. Jeg fulgte Klipperne, tror jeg, en hel Dag, for jeg fandt en Aabning ind til Landet. Ved at tage Sejlene ind og ro forsigtigt, lykkedes det mig at slippe gennem en smal Revne og ro ind, hvor en smal, sandet Strandbred gik ned til Vandet. Det første, jeg gjorde efter at have landet, var at fastgøre Baaden godt og saa lægge mig ned og sove. Jeg sov længe, er jeg sikker paa, men folte mig frisk og stærk paany, da jeg vaagnede. Det var svundet slemt i mit Drikkevand, og min første Tanke var at søge efter mere. Ladende alt blive i Baaden klatrede jeg op paa Klippen. Alt var Sten — ikke en Antydning til Jord eller Planter. Et Stykke oppe saa jeg ud over Vandet og saa i det fjerne hvid Is, som syntes at komme nærmere, men jeg slog det hen, idet jeg mente, det var et Synsbedrag, som skyldtes Anstrengelsen ved at klatre. Jeg arbejdede mig opad i flere Timer, men fandt intet andet end Sten og Klipper. Ved at se ned paa Vandet igen var jeg nu sikker paa, at Isen hurtigt nærmede sig Kysten. Jeg frygtede for min Baad og skyndte mig derfor ned. Jeg naaede Stranden en kort Tid før Isen. Den kom med en dump Bragen og stødte mod Klipperne. Min Baad var noget beskyttet, men jeg har skyndsomst nogle af mine mest værdifulde Ting op paa Klipperne uden for Isens Rækkeevne. Med frygtelig Kraft maledé Isen mod Klipperne, som om den skulde flytte selve Bjergene. Isen rejste sig højere og højere, og jeg var næppe naaet op fra min tredje Tur til Baaden, da Isen brasede ind i den lille Vig og fyldte den fuldstændig. Min Baad blev aldeles pulveriseret og dækket af Isen.

De Vande, over hvilke jeg lige var kommet, var ikke aabne længere. Saa langt jeg kunde se, var alt en Masse af bølgende Is, i hvilken selv det stærkest byggede Skib ikke kunde have holdt sig — og her var jeg. Vejen var blevet aabnet for mig, og jeg var kommet sikkert igennem til dette mærkelige Land, som jeg var overbevist om laa nær ved Polen. Der var nu ikke længere nogen Vej tilbage, jeg maatte gaa opad og over Bjergene, hvis jeg i det hele taget vilde gaa nogetsteds hen.

Hvad jeg havde frelst fra Baaden, var ikke meget. Der var en god Pakke Proviant, en Kande med en Smule Vand i, et Bundt Tæpper og min Rejsetaske. Den skulde, syntes det, følge mig gennem alt; jeg havde taget den paa min tredie Tur til Baaden (og glad er jeg, at jeg reddede den, ellers vilde jeg ikke have haft det kostbare Papir, hvorpaa jeg nu skriver).

Jeg tog et af Tæpperne, pakkede Proviant til en Uge ind i det, bandt et Stykke Reb om det og slyngede Pakken over mine Skuldre. Jeg saa uden Tvivl ud som en Kristen, der flygter fra en Ødelæggelsens By til en Hellig Stad. Hvis saa var, maatte disse Bjerge være de fredlyste Hoje, hvorfra jeg vilde se Frihedens og Hvilens Sted — saaledes lod jeg mine Tanker lobe en Tid.

(Fortsættes).

Din Munds Lov er mig bedre end tusinde Stykker Guld og Solv.

INDHOLD:

Forsinkede Emigranter	249		
Lykke	255	Hinsides Arsareth	262
Daabsmaaden i Norden i det sekstende Aarhundrede ..	255	Tankesprog	264
